

A házasság szentsége az
EUCHARISZTIA
fényében

A szövegek összeállításában közreműködtek:
Bodó Márton és Rita, Endrédy István és Cecília,
Csermák Kálmán és Alice, Sallai Tamás és Éva, Szabó Bálint és Anna,
Szentannai Pál és Judit, Török Péter és Orsolya, Varga Károly és Erika

Szerkesztette: Török-Endrédy Orsolya és Sallai-Karikó Éva

ISBN 978-615-5490-17-0

Kiadja: Családok a Családért Egyesület

8272 Óbudavár, Kistelek u. 2.

www.schoenstatt.hu

Minden jog fenntartva!

A táblaképeket Ozsváriné Ramocsai Imri grafikusművész festette

Címlapfotó: Sóti István, a képen Ozsvári Csaba ötvösművész alkotása látható

Egyéb fotók: Kuslits Levente 19. o., Gieszer Richard 91. o., Paulovics Zoltán 140. o., Lőw Helga, Cathopic, Pikrepro, Pexels

Korrektúra: Radnai István és Márti, Heiszer Erika

Tipográfia, nyomdai előkészítés: Sallai-Karikó Éva

Nyomás: Vareg Nyomda, Budapest

A házasság szentsége az
EUCHARISZTIA
fényében



CSALÁDOK A CSALÁDÉRT EGYESÜLET
SCHÖNSTATT – ÓBUDAVÁR
2021



Tápláló kenyér legyenek

Gyermekkorom egyik legmeghatározóbb élménye a szüleim egymás iránti szeretete. Édesapám esténként fél hét-hét körül ért haza a munkából. Édesanyám mindig izgatottan várta, készítette a vacsorát. Amikor csörrent a kulcs a zárban, ő gyorsan megtörölte a kezét és kisietett az ajtóhoz. Ahogyan nyílt az ajtó, a szüleim átölelték, megcsókolták egymást. Minden este így kezdődött. Gyönyörű volt látni. Kitörölhetetlen élmények voltak az adventi közös imák, a sok éneklés. Ilyenkor mintha egy mennyei kéz emelte volna a családunkat a felhők fölé, a nap minden gondja, nehézsége eltűnt. Az ima végén gyakran a szüleink ölébe ültünk, kértük, hogy meséljenek. A leginkább szeretett mesék a megismerkedésükről, esküvőjükről, a születésünkről, kiskorunkról szóló történetek voltak. Kitörölhetetlen emlék volt látni édesanyámat a templomban. Mindennap ment a Szentmisére fiatalokora óta. A mise második felét végig térdelte. Ahogyan a szemem sarkából, mint kis ministráns, figyeltem őt, lassan rájöttem, hogy a családunk békéje, egysége az ő mély, őszinte hitén és szeretetén nyugszik, valamint Édesapám rendkívül pozitív egyéniségén, kifogyhatatlan szerelmén.

A könyv, amit a kedves olvasó kezében tart erről a titokról szól: a családról, amely az élet és a szeretet bölcsője, amely kicsi mennyország lehet, ha valóban hit és szeretet tölti be. Az Eucharisztikus Kongresszus évében jelenik meg a könyv, és ezért különös hang-

súlyt fektet annak bemutatására, hogy az Eucharisztia titka és a házasság titka mennyire hasonlóak, és mennyire egyetlen szeretet-titoknak a megnyilvánulásai. Az Eucharisztia Krisztusnak értünk szeretetből odaadott, minket tápláló teste, a házasságban pedig két ember szeretetből odaadja a testét és egész önmagát, hogy tápláló kenyér legyenek egymás számára, hogy életadó, termékeny szeretetközösséggé váljanak.

A könyvet Ozsváriné Ramocsai Imri 15 táblaképe díszíti, melyek a házasság 15 lépését, 15 arcát mutatják be, egy-egy szóval jelezve ennek a lépésnek a belső tartalmát. A Házaspárok útjának 15 állomását a könyvben nagyszerű kérdések is kísérik, amelyeket egy-egy házaspár végigbeszélhet az adott állomás kapcsán. A könyv különleges értéke, hogy minden állomás végén tanúságtételeket olvashatunk, ma élő házaspárok életéből vett példákat, amelyek óriási erőt adnak ahhoz, hogy valaki elhiggye, lehetséges egy életen át szeretetben élni, és nagy kedvet adnak ahhoz, hogy valaki ezen az úton el is induljon.

Ez a könyv igazi, nagy kincs. Köszönet érte a Schönstatt közösségnek és Josef Kentenich atyának, a közösség alapítójának. Kedves Olvasó, kedves Házaspár: Vegyétek kezetekbe, olvassátok, imádkozzátok, beszélgessétek végig ezeket az állomásokat! De leginkább: segítsenek benneteket ezek az állomások, hogy a szeretet, a nagylelkűség útját derűvel, hittel, odaadással, szabad lélekkel járassátok!

Székely János püspök

A házasság szentségében mi ketten vagyunk a kenyér

Az utóbbi évtizedek pápai tanításukban, írásaikban a Szentírásra támaszkodva nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy kiemeljék Isten hozzánk forduló személyes, szenvedélyes, bensőséges, minden bűnünk és gyengeségünk ellenére megmaradó, áldozatkész szeretetét. Az Atya teremtő tervében benne van a férfi és nő közötti vonzalom és szenvedély, amely megmutatja és átélhetővé teszi Isten szeretetét irántunk. Az egész kinyilatkoztatáson végigvonul az üzenet: Isten szerelmes szeretettel veszi körül az embert, ahogy a vőlegény a menyasszonyát.

A házasság eucharisztikus vonatkozásairól így ír XVI. Benedek pápa: *„Az Eucharisztia kimeríthetetlen módon megerősíti minden keresztény házasság fölbonthatatlan egységét és szeretetét. A keresztény házasságban ugyanis a szentség erejéből a házastársi kötelek bensőleg összefügg a vőlegény Krisztus és a menyasszony Egyház eucharisztikus egységével.”* *„A kölcsönös házassági beleegyezésnek, melyet a férj és a feleség Krisztusban egymásnak ajándékozik, s mely az életnek és a szerelemnek a közösségébe állítja őket, szintén eucharisztikus dimenziója van.”* *„A házasság felbonthatatlansága szoros kapcsolatban áll az Eucharisziával, mert az Eucharisztia kifejezi Istennek Krisztusban az Ő Egyháza iránti szeretetének visszafordíthatatlanságát.”¹*

Szent II. János Pál írja: „*Nyilvánvaló, hogy az ember jegyesi szerelmének analógiája alkalmatlan arra, hogy az isteni misztériumot mindenestül megragadja. Isten misztériuma megbaladja ezt az analógiát, ahogy minden más analógiát is.*”² Ugyanakkor kijelenti, hogy ez a párhuzam igenis lehetővé teszi, hogy megsejtsünk valamit a misztérium lényegéből, ugyanis a házasság bizonyos értelemben az újszövetség valamennyi szentségének mintaképe, illetve őstípusa (lásd: Test teológiája). Valamennyi szentség jegyesi természetű, hiszen mind-egyiknek az a célja, hogy a *Menyasszonyt*, az Egyházat a *Vőlegénnyel*, Krisztussal egyesítse.

Szentségtani értelemben az Eucharisztia áll a szentségek csúcán, hiszen nemcsak Krisztus kegyelmét, hanem magát Krisztust tartalmazza. A házasság szentségének IKON jellege van, vagyis szimbolizálja, megjeleníti Krisztus és az Egyház jegyesi szövetségét. A férfi és nő örök szeretetkapcsolata a Szentháromság szeretetszövetségének földi mása, természetesen nem olyan értelemben, hogy az apa, az anya és a gyermek megfeleltethető lenne az Atya, a Fiú és Szentlélek személyének. Ha a *szövetség ikonjaként*, szimbólumaként értelmezzük a házasságot, akkor tárgya lehet a vallásos tiszteletnek, elmélkedhetünk, szemlélődhetünk róla a misztérium mélyebb megismerésének vagy Isten dicsőítésének szándékával.

Tilmann Beller atya, a Schönstatt Mozgalom magyarországi apostola hívta fel rá a figyelmünket: „*Az Oltáriszentség körül a jámborságnak sokféle formája alakult ki, viszont a há-*

zasság szentsége az egyházban még szinte rejtve van. A házasságnál csak a házasságkötés szertartása ismert, pedig itt a szentség még nem is érte el teljes mélységét. Nincs liturgikus ünneplési mód, amellyel a házasság szentségét ünneplhetnénk. A házasság szentségének a ma és a jövő egyházában egyre nagyobb jelentősége lesz. Isten a családoknak a mai korban különleges küldetést adott. Abhoz, hogy meg tudjanak felelni hivatásuknak, arra van szükségük, hogy szentségi házasságuk eleven legyen és biztosítsa számukra az Istennel való állandó kapcsolatot.

A kolostorok középpontjában az oltár áll. A szerzetesek az oltár körül jönnek össze imádkozni, itt veszik magukhoz Krisztust, így biztosítják a szoros kapcsolatot a mennyei Atyához. Az Oltáriszentségben Krisztus a kenyér alakjában van jelen, és azt mondja nekünk: nektek ajándékozom magamat. Ahogy a kenyér megszűnik és a testiünké válik, úgy adja oda magát teljesen Jézus. A kenyér jele tehát a szentség lényegi történéására utal.

A házasság szentségében a jel a férj és feleség egymásnak való önátadása. Ez a kölcsönös odaadás feltétlen, minden bűnösségen és gyengeségen át érvényes marad. Ugyanígy a megbocsátásnak is öröknek és teljesnek kell lennie, még ha belehalunk, akkor is. A férj és feleség odaadását jelle teszi Jézus. Azt mondja általa az egyháznak: Úgy ajándékozom oda magam nektek, ahogy a férfi és a nő a házasságban egymásnak adja magát... A házasságban tehát mintegy megszentelt ostya vagyunk. Krisztus jelként használ bennünket. Ezzel a jellel azt mondja az embereknek, akik hozzájönnek: Úgy ajándékozom én is magamat nektek.”³

Papáink és nagy lelkivezetőink tanításai által átélkesülve és vezérelve a Magyar Schönstatt Család az Eucharishtiában és a házastársi szeretetegységben nekünk ajándékozott isteni jelenléte, forrást, szeretetet és önajándékozást igyekezett a hétköznapi életben felfedezni, élethelyzetekkel összekötni, amikor *A házasság szentsége az Eucharisztia fényében* című, 15 állomásból álló elmélkedés-sorozatot tartalmazó könyvet kézbe adja, és amely alapján egy meditációra, beszélgetésre meghívó „tanösvényt” hozott létre Óbudaváron, a kápolna közelében. Valamint az Eucharisztikus Kongresszus jelképének és „követének”, a Missziós Keresztnek köztéri szobrát is felállítjuk itt 2021. július 4-én a két szentség szoros kapcsolatának jeleként. A szoborállítás másik indítéka, hogy Óbudaváron hunyt el 46 évesen a Missziós Kereszt alkotója, Oszvári Csaba, aki a közösségünk tagja volt. Csaba életfelajánlását Magyarország lelki megújulásáért adta, alkotása ezért az eszményért jár körbe a Kárpát-medencében és a világban.

Világunkban, ahol a családot szétbomlasztó erők félelmetes ideológiai hadviselést folytatnak, hogy a teremtéskor megalkotott legkisebb közösséget, a szeretet bölcsőjét, a családot újradefiniálják, szétúzzák, a hatalmas Istennel kell szövetkeznünk. Szívügyünk és nagy reményünk, hogy mindezekkel a kezdeményezésekkel inspirációt adhatunk, hogy az Eucharisztia, a megtestesült isteni szeretet valódi erőforrás és példa legyen a házaspárok számára, hogy a mindennapokban megfeleljenek az előttük álló kihívásoknak.

Hogyan is tudnánk élethosszig tartó elköteleződésben élni a fogyasztói társadalomban? A családegyház megvalósításán fáradozni, mikor a családot és az egyházat is példátlan támadások érik? Az önzetlen életadást, életre nevelést, a közösségi létet, a szükséget szenvedőket, elesetteket szolgálni az individualista közegben? A valódi jelenlétet és párbeszédet gyakorolni az információáradatban? A bensőséges önátadást, intimitást, a megpróbáltatásokon átívelő hűséget, a gyengeségeket, bűnöket, megtöretéseket felülmúló nagylelkű, irgalmas szeretet élni a leselejtezés kultúrájában? Egyedül ezekhez a legtöbben gyengék vagyunk. A magasra tett mércét annyira elérhetetlennek láthatjuk, hogy könnyen elbátortalanodunk. Ez teljesen normális. Az eszményhez képest karikatúrák vagyunk. Az evangéliumi házaspárhoz hasonlóan gyakran megtapasztaljuk, hogy fogytán a borunk (vö.: Jn 2,1–11). Isten felé fordulunk, az Ő segítségét, áldását kérjük, az Ő szeretetéből merítünk erőt. Igyekszünk tőlünk telhetően *megtenni mindent, amit mond*. Hiszünk benne, hogy Ő képes a mi jószándékú törekvéseinket megáldani, értékes, igaz boldogságot adó táplálékká változtatni. Krisztus, aki jelen van a házasságunk szentségében, a korszokba töltött vizünket borrá változtatja. Kívánjuk a házaspároknak: „*Merítsetek belőle!*” (Jn 2,8)

A szerkesztők

MINDÖRÖKRE *In Aeternum*

*„Ahogy feleségül veszi
az ifjú a szüzet,
úgy vesz feleségül
a te fölépítőd”
(Iz 62,5)*



Hogyan találtunk egymásra
és Istenre életre szólóan?



Az Eucharisztia újszövetségi előképei a kenyérszaporítás és a csoda a kánai menyegzőn, ahol Jézus a vizet borrá változtatta. Az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít annak a ténynek, hogy nyilvános élete kezdetén Jézus – Édesanyja kérésére – első csodáját egy esküvőn, egy fiatal pár házasságának kezdetén tette (Jn 2,1–11), mert bizonyítékot lát benne arra, hogy a házasság Krisztus számára különösen fontos, és jelenlétének hatékony jele. A kánai menyegzőn összetalálkozik a házasság szentsége és az Eucharisztia szentsége.

A szerelem a végtelen utáni vágyakozás, melyet Isten azért helyezett belénk, hogy elvezessen Magához! Minden igazi szerelemben ott van az a vágy, hogy örökké tartson, hogy a szeretetköteléket semmi ne téphesse szét, kitartson nehéz időkben is, és megújuljon. E véglegesség forrása Isten örök szeretete. A házasság felbonthatatlansága szoros kapcsolatban áll az Eucharisziával, mert *„az Eucharisztia kifejezi Istennek Krisztusban az Ő Egyháza iránti szeretetének visszafordíthatatlanságát”*⁴ – vallja Benedek pápa.

A szentségekben „csókot vált” egymással a lélek és az anyag, a menny és a föld soha véget nem érő frigyre lép. Az egész Szentírást összefoglalhatjuk öt egyszerű, ugyanakkor meghökkentő szóval: *Isten frigyre akar lépni velünk.* Szent II. János Pál pápa megjegyzi, hogy a házasság bizonyos értelemben az újszövetség valamennyi szentségének mintaképe, illetve őstípusa (lásd: Test teológiája). Valamennyi

szentség jegyesi természetű, hiszen mindegyiknek az a célja, hogy a menyasszonyt, az Egyházat a vőlegénnyel, Krisztussal egyesítse. *„A keresztség, a belépés Isten népébe menyegzői misztérium; mintegy menyegzői fürdő, mely megelőzi a menyegzői lakomát, az Eucharisziát.”⁵*

Az Egyház Krisztus jegyese. Jézus velünk akar lenni, menyegzői lakomára hív, ahol mi vagyunk a vágyott menyasszony. Vágyakozva vár minket, hogy nekünk ajándékozza önmagát az Oltáriszentségben, és mi is Neki ajándékozunk magunkat.

„A házastársi szeretet olyan egyetemességet hoz magával, amelyben a személy minden alkotóeleme helyet kap – a test és az ösztön igényei, az érzékek és az érzelmek erői, a lélek és az akarat vágyai –, s e szeretet arra a legszemélyesebb egyesülésre irányul, amely a testi egyesülésen túl nem mást, mint egy szívet és egy lelket hoz létre. Igényli azonban e végső, kölcsönös odaadás fölbonthatatlanóságát és hűségét, valamint a termékenységre való nyitottságot. Egyszóval minden természetes házastársi szeretet közös tulajdonságairól beszélünk, de olyan új tartalommal, amely e szerelmet nemcsak megtisztítja és megerősíti, hanem olyan magasságba emeli, ahol sajátosan keresztény értékek megnyilvánulása lesz”⁶ – tanít II. János Pál pápa.

Milyen a vőlegény öröme, amikor találkozik a menyasszonyával? Ilyen az Úr öröme is, amikor együtt vagyunk vele! Jézus vágyik az egyesülésre velünk. Férfi és nő egymás iránti vonzalma átláthatóvá teszi, hogy Isten szenvedélyesen szeret, gyönyörködik bennünk és vágyódik utánunk. Jézus az Oltáriszentség alapításakor az érzelmektől túlcsondulva mondta: *„Vágyva vágytam rá, hogy ezt a hűsvéti vacsorát elköltsem veletek.”* (Lk 22,15)

A vőlegény és a menyasszony elsősorban azért köt házasságot, mert kiteljesedettnek, boldognak érzik magukat egymás mellett. Ez így van rendjén, hiszen sajnálatból nem szabad házasodni. Később, a szeretet érlelődési folyamataként a fókuszpont áthelyeződik arra, hogy akkor vagyok boldog, ha a társamat boldoggá teszem. XVI. Benedek pápa mondja: *„Az erosz és az agapé – a fölemelő és lehajló szeretet – soha nem szakítható el teljesen egymástól. E két különböző dimenzió minél inkább egyesül az egyetlen szeretet valóságában, annál inkább megvalósul a szeretet igazi lényege. Belép az agapé motívuma, máskéülben az erosz elvéti és elveszíti a maga lényegét. Megfordítva, az is lehetetlen az ember számára, hogy csupán az ajándékozó, lehajló szeretetben éljen. Képtelen mindig csak adni; kapnia is kell. ... Az ember forrássá válhat, amelyből élő víz folyói fakadnak (vö. Jn 7,37–38). De hogy ilyen forrássá válhasson, mindig újra innia kell az első ősforrásból – Jézus Krisztusból.”*⁷ A szentségi Jézus a rendszeres szentáldozás során készíthet fel bennünket a fókuszváltásra, az önmagunkból való kilépésre. Jézus erejére és kegyelmére van szükség, hogy magunkból újra és újra nekibuzdulva kilépjünk. *„Szent Pállal együtt megállapíthatjuk, hogy a keresztyény házasság a szeretet csodálatos főiskolája. Ennek legnagyobb buktatója, az első szigorlat, ahol a legtöbben elbuknak: az önzetlen szeretet szigorlata”*⁸ – mondja Kentenich atya. A két szentség által az önajándékozásban, az elfogadásban, a bensőséges egyesülésben megélt istenélmény egymást átjárja és erősíti.

Az isteni szeretettel ellentétben az emberi szeretet és teherbíró képesség törekeny. Honnan tudhatom huszonévesen, hogyan vál-

tozom én, és hogyan a társam? Hogyan vállalhatom őt örökre és mindenestül? Emberileg ez képtelenség. A külső máz és szokások már régen nem megtartó erők a párkapcsolatban sem. A titok a mélyben rejtőzik: Isten jelenlétében. A házasság szentségi rangra emelt emberi kapcsolat, így egészen különleges feladatokkal, adományokkal és küldetéssel rendelkezik.

Isten egymásnak gondolt ki bennünket. A házaspár egysége Isten műve. A vágyódásunk nagysága egyúttal beteljesedésük mértéke is. Ez lélektanilag is igaz: az tud csak növekedni, akiben vágy él. Vágyódunk arra, hogy kettőnkből egy kicsit már most létrejöjjön ez a mennyország. Vagyis a házasságunk egy darab mennyország.

„A szentség nem valami statikus dolog. Krisztus jelenléte az Oltáriszentségben nem olyan, mint a benzin a tankban, hanem annál erőteljesebb, minél nagyobb befogadó készségre talál. Persze objektíve az Ő jelenléte adott és független a szentséghez járulótól. De az emberek ezreinek, akik hit nélkül mennek el a templom mellett, nem használ semmit. Ha azonban valaki az Oltáriszentséget úgy veszi magához, hogy életét felajánlja Krisztusnak, akkor Ő egész gazdagságával tud hozzá közeledni. Így van ez a házasság szentségével is”⁹ – figyelmeztet Tilmann atya.

Az elsőáldozásunk pillanata különleges, emlékezetes is lehet, vagy éppen alig hagyott bennünk nyomot. Mennyit érelődött az Eucharisziával való kapcsolatunk az idők során! Ugyanígy emlékezetes, szép esemény volt, amikor oltár elé vezettük a társunkat, de mennyit színesedett, mélyült, megszenvedett, megérlelt gyümölcsökkel

gazdagabb lett a kapcsolatunk azóta. Az elsőáldozás is és az esküvő is egy csíra, amely szárba szökken, és megerősödik, életet ad, ha megmarad, sőt növekszik a kezdet elhatározása, hogy Isten végtelen szeretetére való válasz, önjándékozás legyen a részünkről.

Tapasztaljuk, hogy ketten hármásban vagyunk. Isten, aki maga a Szeretet, mindig velünk van, hiszen Ő is kimondta ránk az ígését. A három isteni személy tökéletes egységben van a személyiségek teljes tiszteletben tartásával, úgy a házaspár is eggyé válhat anélkül, hogy bármelyikük feladná egyéniségét. A titok nyitja: ahogy a Szentháromságot a Szeretet egyesíti, a házaspárt is csak a Szeretet teheti eggyé.

• Javaslat a házastársi beszélgetéshez •

- *Hogyan találtunk Istenre és egymásra életre szólóan?*
- *Elevenítsük fel megtérésünk és megismerkedésünk élményét!*

• Életünkből •

Sok évvel ezelőtt a templomi esküvőnkön vehettem magamhoz először Krisztus szent testét és véréét. Nagy boldogság és kegyelem volt számomra, hogy ezt a két szentséget egyszerre kaphattam meg! Az Oltárszentség számomra összeköti Isten iránti ragaszkodásomat a férjem iránti mély szeretetemmel, aki már majdnem négy éve az Égi hazából segíti nagy-

családját. A fiatal házaseveinkre visszagondolva szintén különleges ajándékot jelentett számunkra, hogy már házasok voltunk, amikor megkaphattam a Szentlelket, és férjem újra átélhette ezáltal velem a saját gyermekkori bérmlását. Ez érezhetően Isten akarata volt az-zal a céllal, hogy felrázzon minket.

Egy kép lebeg előttem. Lépdeliünk együtt az utcán. Olyan boldognak érezzük magunkat az egymás iránti szeretettől is! De a Szentlélek kiáradása egy még magasabb rendű, kitárulkozó lelki állapot: mintha az egész világot, minden embert átölelnénk! Ez az Istentől kapott kegyelem magával hozta a könnyek adományát is, ami a szentáldozásnál hatványozottabban jelentkezett. Ez az érzés azóta is jelen van, segít, erősít, pedig a hétköznapiakat most már férjem fizikai jelenléte nélkül kell megélnem. Az ő lelki ölelését, ragaszkodását akkor érzem leginkább, amikor a szentáldozás után imádkozom, gyakran a Szűzanyának mesélek... Itt átélhetem emberi kiszolgáltatottságomat, az istengyermekségemet, kaphatok vigasztaló gondolatokat, erőt, tanácsokat... Köszönöm az Égiek gondviselő segítségét, és a földi szeretetet, amit családomtól, a közösségeinktől, a diákoktól kapok...

A hűség és szeretet mindkét szentséghez nélkülözhetetlen. Ezt a kegyelmet kívánom a továbbiakban is mindannyiunk számára imával, békével!



Gimnáziumi magyartanáromnál a memoriter volt a tudás alfája és ómegája, így bemagoltam jó néhány versrészletet – mely még mostanában is elgondolkodtat, és színesbe öltözteti a sűrű pillanataimat.

34 évvel ezelőtt, amikor az esküvői szertartásunkat szerveztük – úgy emlékszem, a vőlegényem ötlete volt –, kitaláltuk, hogy tanuljuk meg az eskü szövegét kívülről, és szabadon mondjuk el egymásnak Isten színe előtt (nem a pap után ismételve): „Isten engem úgy segítjen... hogy téged szeretlek, szeretetből megyek hozzád feleségül, Isten rendelése szerint, ... és hogy téged el nem hagylak... semmilyen bajban, Isten engem úgy segítjen!”

Belénk vésődött! Evidenciává, alapkővé, irányítív formálódtak e szavak – bennünk él a tartalma! Később éveken át fiatal jegyespárokkal foglalkoztunk. Mindannyiuknak őszintén ajánlottuk, hogy tanulják meg, mert jobban elmélyül az eskü szövege, és könnyebben fognak emlékezni ígéretük alapjára. Számunkra is – a mai napig – komoly rajtkövet biztosít a szentségi házasság megéléséhez. Segít megszőni azt a látthatatlan szálát, amely összeköt bennünket. Ez a szál néha megfeszül, olykor összegubancolódik, de NEM szakad el!

